

Heroin morfinin yarı sentetik türevidir. İlk defa 1898 yılında Almanyada üretilmiş ve tıpta öksürüğü ve hastalığı iyileştirmek için kullanılmıştır. Heroinin morfinden 20-25 defa daha güçlü ağrı kesici etkisi ve 2 defa daha güçlü bağımlılık etkisi vardır. Onun kötü kullanımı bir kaç günde ağır fiziksel ve zihinsel bağımlılığın oluşmasına sebep olur. Beyaz(daha temiz ve daha güçlü etki) ve grikahverengi toz olarak bulunur.

Alınması : heroin vücuda içine heroin sarılmış sigara gibi içilerek, burunla çekilerek, folyoda yakılıp dumanı solunarak ve iğne veya şırınga yoluyla alınabilir. Damar yoluyla alındığında kaşık, mum, limon tozu, naylon folyo, pamuk, şırıngalar, iğneler ve lastik gibi araçlar gereklidir. Vücuda alındıktan sonra heroinin toplamda 4-6 saat kadar etkisi vardır ve aşamalara göre etkileri değişir:

- **Aşama 1:** High yada yüksek dozlu durum. Heroinin alınmasından sonra gerçekleşir ve 10-15 dkk sürebilir. Tipik belirtileri : ağır reaksiyonlar, etrafa karşı hissiz davranma, ağrı hissetmeme, bilinçsizlik(taşlanma – donakalma). Göz bebekleri küçülmüş, nokta, iğne ucu gibidir ve işiğa tepki vermezler.
- **Aşama 2:** eğer kişi uzun zaman heroin kullanmışsa ve etrafına dikkat çekmeyecek davranışlarda bulunursa, bu durum normal zihinsel denge veya değişken normallik durumu olarak adlandırılır. Bu aşama 3-6 saat sürer.
- **Aşama 3:** heroinin etkisinin bittiği aşamadır, çekineme işaretleri(kriz) meydana gelir. Heroin alımından 8-12 saat sonra ortaya çıkar, belirtileri : istemsiz ruh hali, gerginlik, hüsrana uğrama hissinin azalması, burnun akıntısı, gözyaşı akması, terleme, el ve ayak kaslarının bazılarında ani istemsiz hareketler, huzursuz uyku, genişlemiş göz bebekleri, sırt ve kemiklerde ağrı, mide bulantısı, kusma, ishal, yüksek ateş. Belitilen işaretler 36-48 saat içerisinde doruk noktasına ulaşır, durması ise 7-15 günü bulur.

Heroin kullanmanın tipik objektif belirtileri: küçülmüş göz bebekleri, deride hasar oluşması ve kaşınma, yarı uykulu durum, sıklık solukluk, açlık, ellerde iğnelere dolay deliklerin oluşması, el ve ayak damarlarının iltihaplanması, ani ruh hali değişimleri v.b.

Heroinin birkaç defa alınması sonucunda ağır uyuşturucu psiko-fiziksel bağımlılık oluşur, tıpta bu uyuşturucu bağımlılığı sendromu olarak adlandırılır.

GELENEKSEL YAKLAŞIM

Uyuşturucu sorununu çözmeye dayalı geleneksel politika bu inanca dayanıyor:

- İyi organize edilmiş korunma programları gençlerin uyuşturucu kullanmalarını tamamem duruduracak.
- Halka açık sesli sloganları kullanarak korku oluşturma “Uyuşturucu Öldürür” ve “Uyuşturucu Ölündür”, gençlerin uyuşturucuya başlamalarına ve uyuşturucu almayı kesmelerine sebep olacak.
- Eğer isterlerse ve iyileşmek için güçlü iradeye sahiplerse uyuşturucu almaya başlayanlar almayı kesebilirler.
- Uyuşturucudan kaçınma iyileşmek için tek başarılı sonuçtur.
- Toplumda sorunun çözülmesinde en etkin yol gerekli olan ve geniş çapta uygulanması gereken baskıcı önlemlerin alınmasıdır.

Korunma ve tedavi bakımından bu yaklaşım, kişiye yönelik etki etme aktiviteleri ve yönlerini içerir ve halen Makedonya Cumhuriyetinde en sık kullanılan yaklaşımdır.

Geleneksel programlarda gerçek durum uyuşturucu kullanımıyla karşı karşıya geliyor.

- Uyuşturucu bulunan herhangi bir toplumda onların kullanımı kaçınılmazdır.
- Bu yüzden:
- Uyuşturucu ihtiyacını azaltmak için koordineli ve kreatif korunma programları gereklidir. Bunun dışında:
- Bizim istememiz veya istemememiz, veya korunma programlarının kalitesine rağmen herhangi bir toplumda uyuşturucu kullanılmıştır, kullanılıyor ve kullanılacaktır.
- Devamlı uyuşturucu kullanacak kişilerin olacağı gerçeğinden dolayı, hedef grubun şartlarına ve ihtiyaçlarına göre ayarlanmış farklı tedavi yöntemlerine ihtiyaç duyulur.
- Uyuşturucu kullanımı karmaşık ve ciddi bir sosyal-tıbbi sorundur ve bunun çözümü için toplumun her kesiminde organize ve koordineli aktiviteler gereklidir.
- Uyuşturucu kullanımı zorunlu olarak kişi ve topluma ciddi zararlar vermektedir.

Uyuşturucu kullananların toplumun ayrılmaz bir parçası olduğu gerçeği sebebiyle:

- Bölgesel, milli, dini ve uluslararası koordinasyon ve bağlılık gibi uyuşturucu kullanımı ile ilgili de korunma ve tadavide tek doktrin oluşturmak kaçınılmazdır.
- Her seviyede uyuşturucu kullananlar için sağlık ve sosyal korunma oluşturmak kaçınılmazdır. Herşeyden önce yerel birlik seviyesinde hizmet sağlamalı, bununla birlikte onların marjinalleşme, damgalanma ve sosyal açıdan izole olmaları engellenmelidir.
- İyileşmiş olan uyuşturucu kullanıcılarını sosyalleştirmek, rehabilite etmek, sosyal topluma kazandırmak için topluma kazandırma ve sosyalleştirme amacıyla yerel ve ulusal seviyede organize programlar kaçınılmazdır.

WWW.REDCROSS.ORG.MK

www.facebook.com/CrvenKrstNaRepublikaMakedonija

www.youtube.com/MacedonianRedCross

Bu broşürün basılması aşağıdaki kurum tarafından finanse edilmiştir

THE CHURCH OF
JESUS CHRIST
OF LATTER-DAY SAINTS

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

THE CHURCH OF
JESUS CHRIST
OF LATTER-DAY SAINTS

UYUŞTURUCULAR

Uyuşturucular her yıl milyonlarca hayatı mahvediyor. Bu sorunun en rahatsız edici yönü sadece gençlerin hayatını mahvetmek değil aynı zamanda her ülkenin geleceği için de tehdit oluşturmasıdır. Uyuşturucu kullanmaya başlayanların sayısı devamlı arttıkça uyuşturucu hakkında gerçek bilgileri içeren ve hayati önem taşıyan eğitim olanaklarının sağlanması da çok önemlidir.

Bitkisel ve sentetik yolla elde edilen her tür madde uyuşturucudur, uyuşturucu kullanımı bağımlılık yapabilir, sağlık sorunlarına sebep olabilir ve insanın fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan bütünlüğünü tehdit edebilir. Ortak sonuç uyuşturucu kullanımının evrensel, ciddi ve karmaşık bir problem olduğudur.

Kültürel, sosyal ve değişik farklılıklara rağmen dünyadaki bütün gençlerin daha çok veya daha az benzeri ve farklı ilgi alanları değişik bilgilerin kullanımıyla bununla birlikte değişik uyuşturucuların kullanımıyla da eşitlenir.

Dünyada ve bizde en geniş ve en çok kullanılan uyuşturucu kanabistir. Sağlık, sosyal ve toplum açısından bakılırsa bizim alanımızda en ciddi yasal olmayan ve kötüye kullanılan uyuşturucu heroindir, herşeyden önce AIDS virüsünün yayılmasında yüksek risk oluşturan damar yolu kullanımı, sarılık ve diğer kan yoluyla bulaşan bulaşıcı hastalıklara yol açması ve yüksek doz alımından dolayı gerçekleşen ani ölümlerden dolayı çok tehlikelidir. Dünyada damar yoluyla uyuşturucu kullanan 5.2 milyon insandan 200.000' i bu tarz kullanımdan dolayı meydana gelen komplikasyonlar yüzünden hayatını kaybediyorlar.

Uyuşturucular birkaç farklı biçimde ayrılabilir, fakat eğitim açısından en uygun olarak kabul edilen ayırım psihofarmakolojik etkileri ile ilgili ayırımdır.

Merkezi sinir sistemi (MSS) etkisinden dolayı şunlara ayrılır: 1. MSS depresanları.(alkol, afyon, sakinleştirici, hipnotikler). 2. MSS stimülatörleri.(amfetamin, ekstazi, kokain, krekin, katkofein, efedrin, nikotin). 3. Halüsinojen uyuşturucular.(lsd, meskalin, psilosibin, enilcikliğin, ve tatula). 4. Kanabinoidler. (marihuana ve haşhaş). 5. Uçucu maddeler (yapıştırıcılar, aerosol, tiner, çözücü, benzin, butan, boyalar, cila boyası). 6. Anabolik steroidler. (dianabol, nandrolon, proviron ve testosteron).

En sık kullanılan uyuşturucuların temel gerçekleri. :

Marihuana genelde coint adı verilen sigara gibi sarılıyor. Bu aynı zamanda çay gibi haşlanmış ya da besinlere karıştırılmış olabilir, veya bong adı verilen nargileye benzer şeylerle de içilebilir. Kanabisin farklı bir grup uyuşturucuya ait olduğunu söyleyen bazı yazarlara rağmen marihuana küçük halüsinojen uyuşturucular grubundan bir uyuşturucuyu temsil eder. Cannabis sativa (hint keneviri)bitkisinin dişi türünün yapraklarından elde edilir, bitkinin çiçeğinden ve çiçeğin reçinesinden haşhaş elde edilir.

Etkisi : marihuana sigarasını içtikten sonra başta bunalım, korku ve heyecan hissedilir. Marihuananın beyine tahriş edici depresif etkileri vardır.Marihuana içmenin en tipik objektif işareti ise göz kapaklarının ve konjktivlerin kırmızı renk alması ve göz bebeklerinin büyümesidir. Ağız mukozasında boğazda kuruluk oluşur ve yüksek kalorili besin alma ihtiyacı ortaya çıkar. Denge kaybı ve bitkinlik görülebilir. Bütün sayılanlar ruh hali ve algılama durumunun zihinsel olaylar açısından takibi ile ortaya çıkmıştır: coşkulu ruh hali 15-30 dkk ortaya çıkar ve 3-4 saat devam eder. Kişi hoş bir rahatlık, gevşeme ve refahlık hisseder, etraftakilerle yoğun bir konuşma ve iletişim kurar. Kişi hareketli davranışlar, hızlı karar verme , dikkat dağınıklığı, hafıza kaybı ve belirsiz bir heyecan yaşar. Vücudunda kan basıncı yükselir, kalbin çalışma yoğunluğu artar ve solunum hızlanır.

Daha yoğun biçimde marihuana içmek daha fazla zihinsel fonksiyonun hasar görmesine sebep olur: hafıza, dikkat, düşünce kaybı ve gerçek dışı yaşama hissi ortaya çıkar.

İnhalatörler beyinde ağır organik hasarlara sebep olan uyuşturuculardır. Bunlar 12-16 yaşındaki çocukların çok sık kullandığı ve çlgın uyuşturucular grubunda bulunan uyuşturuculardır. Bunların olumsuz avantajları: yasal olmaları, kolay bulunmaları, ev işlerinde yaygın olarak kullanılmaları ve ucuz olmalarıdır. Piyasada şu şekilde bulunabilirler : aerosol, yapıştırıcılar, dezenfektanlar, böcek ilaçları, deodorantlar, ahşap cilalama ilaçları, boyalar, tırnak asetonu, çözücü, tiner, benzin, çakmak gazları, soğuk yara spreyleri v.b. İnhalatörlerin en yaygın kullanım biçimi koklamadır.

Etkisi : MSS depresif etkisi vardır. İlk 10 dkk davranışta değişiklik, coşku, güçlü hissetme, görsel ve duyuşal halüsinasyonlar görme, konuşmada zorlanma, göz bebeklerinde büyüme görülür. Onun dışında sıkça çift görme, kramplar, kas güçsüzlüğü, bilinç kaybı, baş dönmesi, kafa karışıklığı, başağrısı, sersemlik, sakarlık, uyuklama, oryantasyon kaybı, dudak çevresinde yapıştırıcıya benzer beyaz lekeler, ağır aplastik anemi v.b. Karakteristik diğer bir özelliği de agresif ve şiddetli davranıştır. Eğer tekrar kullanılırsa zihinsel bağımlılık oluşturur.

Amfetaminler ilk defa 1920 yılında üretilen ve güçlü psikolojik stimülasyon etkisi olduğu için resmen tıbbi ilaç olarak yorgunluk ve uyku giderici olarak kullanılan sentetik uyuşturuculardır. Daha sonra iştah önleyici etkisi olduğu için beslenme sorunlarını gidermek için kullanılmıştır(şışmanlık). Bunların temel özelliklerinde dolayı öğrenciler, sporcular ve uzun yol şöförleri tarafından kitlesel olarak kullanıldığına dair bilgiler var. Bunlar tablet, şeker tabletleri, damlalar veya iğne sıvıları, toz ve başka şekilde üretiliyorlar. Organizmaya ağız yoluyla veya iğneyle alınıyor buda MSS güçlü ve hızlı uyarıcı etki yaptığı için çok tehlikelidir.

Etkisi : organizmaya alınması bedensel ve zihinsel planda değişiklikler yapar.

- Bedensel plan : yüksek tansiyon, kalbin ve solunumun hızının artması, bağırsakların yavaş çalışması, salgı bezlerinin salgıyı arttırması, durana kadar kasların çalışmasının artması, bitkinlik v.b.
- Zihinsel plan : heyecan, zihinsel enerji artma hissi, kendine güvenme hissi, uyku ihtiyacının azalması, iştahın azalması v.b.

Amfetaminlerin kullanımıyla görsel ve duyuşal halüsinasyonlar, rahatsızlık, sinir, bilinç kaybı meydana gelir. Amfetaminlerin devamlı alınmasıyla ona karşı tolerans ve bağımlılık gelişir.

Ekstazi sentetik uyuşturucu, tablet, daha çok ve sık eğlence uyuşturucusu, "rawy party" uyuşturucusu, haftasonu uyuşturucusu olarak kullanılır. Aşk tableti olarak da adlandırılır. Şehir kültürünü ve avrupadaki tekno eğlence kültürünü takiben kitlesel olarak 90 lı yıllarda kullanılmıştır. Yutulabilecek tablet, nadiren burunla çekme ve daha nadir olarak damar yoluyla şırınga ve iğne ile alınarak kullanılabilir. Tabletin alınmasından 30-60 dkk kadar sonra etkisini gösterir, en belirgin etkisi 90 dkk görülür ve 3 saat sürer. Bu uyuşturucunun etkileri hala araştırılıyor.

Etkisi : en önemli tehlike aşırı hareketten, güç aktivitelerinden, ani tansiyon ve ateş yükselmesinden, aşırı terlemeden dolayı vücut ısısının yüksek derecede artması ve kalp-kan sistemlerinin çökerek ölüme sebep olmasıdır.

Kokain Erytroxylon coca bitkisinin yaprağından bir alkoittir, en çok Güney Amerika yetişen ve üretilen bu bitkiden beyaz yada açık kahverengi toz kıvamında acı tadı olan kokain(kokainhidro-hlorid) elde edilir. Kokain eğlence uyuşturucusu gibi tanınmıştır ve ağızdan (yutmakla), burundan (çekmeyle) yada iğneyle alınır. Tıpta lokal anestezi için kullanılır.

Etkisi : burundan alınan kokainin etkisi 15-60 dkk içinde başlar. Güçlü bedensel ve cinsel uyarıcı etkisi vardır, devamında güç ve üstünlük hissi, uyanıklık ve hiperaktivite meydana gelir. Mental enerjiji yükseltir, 45 dkk kadar süren heyecan oluşturur, geçici olarak kendini daha iyi ifade edebilir. Bedensel planda bu durum kan basıncının yükselmesiyle, kalbin ve solunumun hızının artmasıyla, vücut ısısının yükselmesiyle ve göz bebeklerinin büyümesiyle devam eder. Etkisinin sona ermesiyle tam tersi bir durum ortaya çıkar: aşırı yorgunluk ve uyuşukluk. Kokainin birkaç defa alınmasıyla ona

karşı tolerans ve güçlü bağımlılık gelişir. Kokainin kronik biçimde kullanılması uykusuzluk, rahatsızlık, endişe, iştah azalması, mide bulantısı, zayıflama, aşındırılmış burun bölmesi, paranoya ve başka ciddi zihinsel bozuklukları ortaya çıkarır.

